

Tlačová správa
Luxemburg 28. júna 2021

EÚ potrebuje silnejší a jednotnejší rámec dohľadu na boj proti praniu špinavých peňazí

Hoci sa hodnota podozrivých transakcií v Európe odhaduje na stovky miliárd eur, EÚ má roztrieštený prístup k predchádzaniu praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a boju proti nim. Hoci príslušné orgány EÚ majú politickú a koordinačnú úlohu a obmedzené priame právomoci, úsilie sa vo veľkej miere riadi na vnútroštátnej úrovni. V osobitnej správe Európskeho dvora audítorov (EDA) sa dospelo k záveru, že opatrenia na úrovni EÚ na boj proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu majú nedostatky, že rámec dohľadu EÚ je roztrieštený, zle koordinovaný, a nezabezpečuje tak jednotný prístup a rovnaké podmienky.

Pranie špinavých peňazí je postup legitimizácie príjmov z trestnej činnosti ich filtrovaním do bežného hospodárstva s cieľom zakryť ich nezákonný pôvod. V rámci Európy Europol odhaduje hodnotu podozrivých transakcií na približne 1,3 % HDP EÚ. Globálne odhady sa blížia k 3 % svetového HDP. Z najnovších údajov vyplýva, že viac než 75 % podozrivých transakcií oznámených v EÚ pochádzalo z úverových inštitúcií vo viac než polovici členských štátov EÚ.

„Je potrebné riešiť nedostatky na úrovni EÚ, pokiaľ ide o pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu, a výrazne posilniť úlohu dohľadu EÚ“, povedal Mihails Kozlovs, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Je potrebné urobiť oveľa viac, aby sa zabezpečilo rýchle a jednotné vykonávanie právnych predpisov EÚ. Na začiatok by EÚ mala vždy, keď je to možné, uprednostniť nariadenia pred smernicami vzhľadom na potrebu jednotného vykonávania právnych predpisov na úrovni členských štátov.“

V súčasnosti sú právomoci na úrovni EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu rozdelené medzi viaceré orgány. Európska komisia vypracúva politiku a monitoruje jej začlenenie do právnych predpisov členských štátov a zaoberá sa analýzou rizík. Audítori zistili nedostatky pri vykonávaní týchto úloh. Právne predpisy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí sú zložité a v rámci EÚ sa vykonávajú príliš pomaly a nerovnomerne. Pokiaľ ide o postup hodnotenia rizík, zistili, že sa v ňom neuvádzajú zmeny v priebehu času a že mu chýba geografické

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov. Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

zameranie a účinné stanovenie priorít. EÚ doteraz neprijala samostatný zoznam vysokorizikových krajín mimo EÚ, ktoré predstavujú hrozbu prania špinavých peňazí pre vnútorný trh EÚ. Komisii sa takisto nepodarilo vypracovať aktualizované štatistiky v tejto oblasti, čo sťažuje posúdenie rozsahu prania špinavých peňazí a financovania terorizmu v EÚ.

Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA) má právomoc vyšetrovať možné porušenia práva EÚ v tejto oblasti a využil túto právomoc. EBA však od roku 2010 dospel len k jednému pozitívnemu záveru o porušení právnych predpisov EÚ týkajúcich sa prania špinavých peňazí a financovania terorizmu a nevykonal súvisiace vyšetrovanie z vlastnej iniciatívy. Audítori tiež našli dôkazy o pokusoch lobovať u členov výboru počas obdobia, keď výbor rokoval o možnom odporúčaní pre radu orgánov dohľadu v súvislosti s porušením práva EÚ. Z toho vyplýva, že rozhodovanie EBA na vysokej úrovni mohlo byť ovplyvnené vnútroštátnymi záujmami (podobné závery sú v [správe EDA o stresových testoch EBA z roku 2019](#)). Audítori takisto zistili, že Komisia nemá interné usmernenia na podanie žiadosti o vyšetrenie orgánom EBA. Keď sa tak stalo, bolo to na báze *ad hoc* a vo väčšine prípadov na základe mediálnych správ.

Posledným bodom, ktorý audítori analyzovali, je začlenenie rizika prania špinavých peňazí do prudenciálneho dohľadu nad bankami eurozóny. Zistili, že Európska centrálna banka (ECB) – priamy orgán dohľadu nad významnými bankami od roku 2014 – dobre začala s výmenou relevantných informácií s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu, ale ECB nemá ani zodpovednosť, ani právomoc vyšetrovať, ako vnútroštátne orgány dohľadu využívajú takéto informácie. Kvalita materiálov, ktoré poskytujú vnútroštátne orgány dohľadu, sa tiež značne líšila v dôsledku vnútroštátnych postupov. EBA vypracúva konkrétne aktualizované usmernenia, ktoré budú musieť čo najskôr dokončiť a vykonávať ECB a vnútroštátne orgány dohľadu, ako to odporúčajú audítori.

Základné informácie

EÚ prijala prvú smernicu o boji proti praniu špinavých peňazí v roku 1991, ktorá bola naposledy aktualizovaná v roku 2018, s cieľom bojovať proti hrozbám prania špinavých peňazí pre vnútorný trh a následne predchádzať financovaniu terorizmu. Európska komisia má v úmysle čoskoro predložiť návrh na jediný orgán dohľadu EÚ v oblasti prania špinavých peňazí a financovania terorizmu.

Osobitná správa č. 13/2021: *Úsilie EÚ v boji proti praniu špinavých peňazí v bankovom sektore je roztrieštené a vykonávanie je nedostatočné* je dostupná na webovom sídle EDA (eca.europa.eu).

Kontakt pre tlač

Tlačové oddelenie EDA: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - Mobil: (+352) 691 551 502